

Møteprotokoll

Utvalg: Lyngen Råd for folkehelse
Møtested: Rådhuset, møterommet 1.etg, Lyngseidet
Dato: 19.04.2018
Tidspunkt: 09:00 – 13:00

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon
Liv Solberg	Medlem
Peggy Olsen	Medlem
Rolf Nilsen	Medlem
Harald Haugen	Leder
Hanne Drøge Jakobsen	Medlem

Følgende medlemmer hadde meldt forfall:

Navn	Funksjon
------	----------

Følgende varamedlemmer møtte:

Navn	Møtte for
------	-----------

Merknader

Innkalling og saksliste godkjent.

Neste møte:

Neste møte blir i juni, før kommunestyremøte og tett opp mot neste møte i levekårsutvalget. Etter møteplanen er neste møte 6. juni, men møtedato kan bli endret.

Fra administrasjonen møtte:

Navn	Stilling
Liv-Merethe Sørensen	Kommunalsjef helse- og omsorg
Anette Samuelson	Prosjektleder Velferdsteknologi
Lillian Larsen	Rådgiver

Lyngseidet, 19.04.2018

Harald Haugen
Leder

Lillian Larsen
Rådgiver

Saksliste

Utv.saksnr	Sakstittel	U.Off	Arkivsaksnr
PS 4/18	Referatsaker		
RS 3/18	Protokoll fra møte i Råd for folkehelse 07.02.18		2018/101
RS 4/18	Årsmelding 2017		2018/101
RS 5/18	Retningslinjer - Transporttjenesten for funksjonshemmede i Troms (TT-ordningen)		2018/101
PS 5/18	Årsmelding 2017 - Råd for folkehelse Lyngen kommune		2018/101
PS 6/18	Orientering om Demensvennlig samfunn		2018/290
PS 7/18	20 % Utvidelse av driftstilskudd fysioterapeut		2018/234
PS 8/18	Handlingsplan mot mobbing i barnehagene i Lyngen		2017/394
PS 9/18	Godt inneklima i barnehager og skoler		2018/133
PS 10/18	Opprettelse av demografiutvalg i Lyngen kommune		2018/280

Råd for folkehelse fikk orientering om/drøfta flg saker:

«Turvenn» - planlegging sammen med Ungdomsrådet v/Else Lill Lyngra og Frivilligsentralen v/Bernt Olav Johansen:

Bernt Olav Johansen orienterte fra Frivilligsentralen:

Rune Lillevik er ny daglig leder, og Kåre Bjørnar Olsen er medarbeider i Frivilligsentralen.

Olsen har hovedområdet i ytre-Lyngen. Det planlegges å koble på en tredje person.

Arrangement / tiltak gjennom Frivilligsentralen:

«Tirsdagsklubben» er flyttet ut fra Kløverstua, og inn på Lyngstunet. Kjellaug er kontaktperson.

«Tirsdagsklubben» er utvidet til også å gjelde damer!

8. mai arrangement – frigjøringsdagen og Veterandagen markeres på samme dag.

Friluft-SFO – blir i sommer. Det er ønskelig å ha dette tilbudet i hele juli.

Julebord for eldre – dersom en får finansiering, vil det bli jobbet for et slikt arrangement i år.

Besøksvenn, turvenn, aktivitetsvenn er også tiltak som Frivilligsentralen har.

Frivilligsentralen satser på et tettere samarbeid med Aktiv Lyngen, blant annet med SFO i høst- og vinterferiene.

Turvenn – Frivilligsentralen har tett samarbeid med Ishavskysten friluftsråd, og BUF-etat.

Er avhengig av å ha frivillige. Frivilligsentralen tenker å gjennomføre informasjonsmøter for å skaffe flere frivillige.

Råd for folkehelse tok kontakt med Frivilligsentralen for å få til tiltaket turvenn på Lyngstunet. Frivilligsentralen jobber med tiltaket, samt søker etter midler til et slikt tiltak. Det er tanker om å få en dedikert person til å drive et slikt tiltak.

Besøksbok i hjemmene – Else-Lill orienterte om tiltaket. Besøksbok i hjemmene kan i noen sammenhenger sammenlignes med fysakbøkene/kassene. Man går på besøk, og skriver seg inn i boka til vedkommende man besøker. Slik kan man gå på besøk fra hjem til hjem. Tiltaket vil mest sannsynlig ikke bli videreført på samme måte.

«Møte på tvers av generasjoner» - planlegging sammen med Ungdomsrådet v/Else Lill Lyngra:
Det har vært tenkt å ha en høstsammenkomst (i parken evt. innendørs).

Råd for folkehelse deltar med 2 personer på første møte i Ungdomsrådet slik at en får startet planleggingen av høstsammenkomsten.

«Data/smarttelefonkurs for eldre» - planlegging sammen med valgfaggruppa «Innsats for andre» v/Ole Anton Teigen:

Ole Anton Teigen var forhindret fra å møte, men har gitt tilbakemelding om at valgfaggruppa er klar for å ta tak i dette fra september. Råd for folkehelse tar kontakt med Ole Anton til høsten for nærmere planlegging av kurset.

Brukerrepresentant i arbeidsgruppa velferdsteknologi v/Anette Samuelsen:

Arbeidsgruppa skal påse at velferdsteknologien har framdrift i kommunen, samt at en får implementert velferdsteknologi i tjenestene kommunen leverer.

Anette sender ut informasjon til lag, foreninger og brukerorganisasjoner for å få forslag fra dem til brukerrepresentant. Arbeidsgruppa velger brukerrepresentanten ut fra de innkomne forslagene.

Årskonferansen for funksjonshemmede:

Peggy Olsen orienterte fra konferansen.

Forandring av bygg – her må det tenkes universell utforming. KS har utarbeidet brosjyre vedr. temaet. Bør Råd for folkehelse en gang i året ta rådmann, ordfører, teknisk sjef evt. andre med på en runde rundt i kommunale bygg og se hvordan tilgjengeligheten er? En kan da bruke rullestol som fremkomstmiddel, hva om man er blind/svaksynt, har svak hørsel...? Temaet blir tatt opp på neste møte i Råd for folkehelse.

Vold mot utsatte grupper – Råd for folkehelse ønsker å vite hva som skjer i kommunen vedr. temaet. Hva foreligger av planverk, hvordan arbeides det i kommunen? Råd for folkehelse ønsker orientering om dette på neste møte.

Peggy orienterer mer utfyllende fra årskonferansen vedr. temaet vold mot utsatte grupper i neste møte.

Deltakelse på eldrerådskonferansen for Nord-Troms kommunene:

I år står Skjervøy eldreråd som arrangør. Eldrerådskonferansen blir 5. juni i Kielgården på Skjervøy. Tema for konferansen vil være **aktive eldre**.

Råd for folkehelse deltar med Harald Haugen, Rolf Nilsen og Liv Solberg på eldrerådskonferansen.

Møte med Ishavskysten friluftsråd:

Mulig møte med Ishavskysten friluftsråd og kommunens kulturkonsulent.

Tema for møte: velge ut noen områder i rapporten «Kartlegging av tilgjengelighet for funksjonshemmede i tilrettelagte friluftsområder» som kan forbedres slik at de blir godkjente som tilrettelagte områder.

Når møtedato er satt, får Råd for folkehelse informasjon og bestemmer hvem av dem som skal delta.

Jod-tablettlager:

Lyngen kommune har 3 lager med jod-tabletter rundt om i kommunen. Disse lagrene er på Furufalten, Lyngseidet og i Nord-Lenangen.

Legevaktsentralen:

Råd for folkehelse har hørt om opplevelser hvor personer blir avvist av legevaktsentralen. Det vil si at de har fått beskjed om å ta kontakt med lege dagen etter når denne er på vakt.

Liv-Merethe orienterte om legevaktsentralen. Legevaktsentralen skal sortere ut hvilke hendelser som er akutte fra de hendelser som kan vente til dagen etterpå.

Legevakt skal igangsettes når situasjonen er akutt! De hendelser som kan vente til dagen etter, skal henvises dit.

PS 4/18 Referatsaker

Saksprotokoll i Lyngen Råd for folkehelse - 19.04.2018

Behandling:

Det vises til protokoll for hver enkelt referatsak.

VEDTAK:

Lyngen Råd for folkehelse tar referatsakene til orientering med de særskilte kommentarene. Enst.

Vedtak:

Lyngen Råd for folkehelse tar referatsakene til orientering med de særskilte kommentarene.

RS 3/18 Protokoll fra møte i Råd for folkehelse 07.02.18

Saksprotokoll i Lyngen Råd for folkehelse - 19.04.2018

Behandling:

VEDTAK:

Lyngen Råd for folkehelse tar referatsaken til orientering. Enst.

Vedtak:

Lyngen Råd for folkehelse tar referatsaken til orientering.

RS 4/18 Årsmelding 2017

Saksprotokoll i Lyngen Råd for folkehelse - 19.04.2018

Behandling:

VEDTAK:

Lyngen Råd for folkehelse tar referatsaken til orientering. Enst.

Vedtak:

Lyngen Råd for folkehelse tar referatsaken til orientering.

RS 5/18 Retningslinjer - Transporttjenesten for funksjonshemmede i Troms (TT-ordningen)

Saksprotokoll i Lyngen Råd for folkehelse - 19.04.2018

Behandling:

VEDTAK:

Lyngen Råd for folkehelse tar referatsaken til orientering. Enst.

Vedtak:

Lyngen Råd for folkehelse tar referatsaken til orientering.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
5/18	Lyngen Råd for folkehelse	19.04.2018
19/18	Lyngen levekårsutvalg	23.04.2018
32/18	Lyngen kommunestyre	25.04.2018

Årsmelding 2017 - Råd for folkehelse Lyngen kommune

Henvising til lovverk:

Lov om råd eller anna representasjonsordning i kommunar og fylkeskommunar for menneske med nedsett funksjonsevne m.m.

Lov om kommunale og fylkeskommunale eldreråd (eldrerådslova)

Vedlegg

- 1 Årsmelding 2017 - Råd for folkehelse Lyngen kommune

Saksprotokoll i Lyngen Råd for folkehelse - 19.04.2018

Behandling:

VEDTAK:

Råd for folkehelse tiltrer rådmannens innstilling. Enst.

Vedtak:

Årsmelding 2017 for Råd for folkehelse tas til orientering.

Rådmannens innstilling

Årsmelding 2017 for Råd for folkehelse tas til orientering.

Saksopplysninger

Generelle opplysninger om saken

Råd for folkehelse har utarbeidet egen årsmelding. Dette i henhold til gjeldende regelverk; Lov om råd eller anna representasjonsordning i kommunar og fylkeskommunar for menneske med nedsett funksjonsevne m.m. § 7, og lov om kommunale og fylkeskommunale eldreråd (eldrerådslova) § 4.

Vurdering av alternativer og konsekvenser

Årsmeldingen behandles av råd, utvalg og kommunestyret.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
6/18	Lyngen Råd for folkehelse	19.04.2018
20/18	Lyngen levekårsutvalg	23.04.2018
18/18	Lyngen kommunestyre	25.04.2018

Orientering om Demensvennlig samfunn

Henvisning til lovverk:

Lov om helse- og omsorgstjenester i kommunen

Lov om Folkehelse

Saksprotokoll i Lyngen Råd for folkehelse - 19.04.2018

Behandling:

Liv-Merethe Sørensen orienterte om bakgrunnen for saken.

Når avtalen er signert, utløses kursmateriellet. Det er de ikke-fagansatte som skal ha kurset; eks. butikkansatte, bussjåfører og andre serviceinstitusjoner (både offentlige og private). Kurset har fokus på å øke forståelsen rundt demensproblematikken. Hvordan skal vi som lokalsamfunn håndtere utfordringene med demens?

Saken henger sammen med demensplan 2020.

Råd for folkehelse gleder seg til å se følge denne kampanjen. Råd for folkehelse ønsker tilbakemelding underveis i kampanjen.

VEDTAK:

Råd for folkehelse tiltrer rådmannens innstilling. Enst.

Vedtak:

Lyngen kommune ønsker å delta i kampanjen *Demensvennlig samfunn* for å skape bedre kunnskap, forståelse og åpenhet rundt demens.

- Det opprettes en arbeidsgruppe som skal jobbe med kampanjen lokalt, og holde kurs for ansatte i privat og offentlig servicenæring.

- Ordfører signerer samarbeidsavtale med Nasjonalforeningen for folkehelse.

Rådmannens innstilling

Lyngen kommune ønsker å delta i kampanjen *Demensvennlig samfunn* for å skape bedre kunnskap, forståelse og åpenhet rundt demens.

- Det opprettes en arbeidsgruppe som skal jobbe med kampanjen lokalt, og holde kurs for ansatte i privat og offentlig servicenæring.
- Ordfører signerer samarbeidsavtale med Nasjonalforeningen for folkehelse.

Saksopplysninger

Kommunestyret har bedt om en orientering om kampanjen *Demensvennlig samfunn*.

Nasjonalforeningen for folkehelsens kampanje retter seg mot ansatte i privat og offentlig servicenæring, for å skape bedre kunnskap, forståelse og åpenhet rundt demens.

Mange med demens opplever isolasjon og ensomhet. De ville hatt muligheter til å være mer aktive og selvhjulpne, dersom samfunnet hadde vært bedre tilrettelagt for dem.

De har derfor utviklet et kursopplegg til personell i offentlig og privat servicenæring, som for eksempel bibliotekarer, butikkmedarbeidere, kioskmedarbeidere, servitører, bussjåfører og medarbeidere på kommunens servicetorg, i hvordan de best mulig kan møte mennesker med demens.

Kurset tar for seg hvordan man kan gi best mulig service til personer med demens.

- Kommunen oppretter en arbeidsgruppe som jobber med kampanjen lokalt.
- Arbeidsgruppen holder kurs for ansatte i privat og offentlig servicenæring i sin kommune.
- Kurset og kursmateriell er gratis for kommunene som deltar.

Målet for kurset:

Et overordnet mål er at flere skal forstå at demens er en sykdom som rammer hjernen, men at vi med enkel tilrettelegging kan gjøre det lettere for personer med demens å utføre vanlige hverdagsaktiviteter. Som f.eks. å handle eller gjøre andre aktiviteter.

Videoene som vises på kurset har gode eksempler på hvordan man kan oppfatte om en person har demens.

I kurset opplyses det om symptomer og kjennetegn på demens, men rådene kan også bidra til at også andre som har utfordringer med hukommelse og orienteringsevne kan få veiledning og tilrettelegging.

En håper på å skape åpenhet om sykdommen, og en forståelse for at dette er noe som angår alle i samfunnet.

Et annet mål er at undervisningen også skal gjøre det lettere å snakke om temaet med familie, venner og kolleger. Det hender at det er kollegaer som merker de første tegnene på demens, men skjønner ikke før etterpå at endringene hos kan skyldes sykdommen (Nasjonalforeningen for folkehelse).

Hva er demens?

Demens er en fellesbetegnelse for flere demenssykdommer som rammer hjernen. Det finnes ulike typer demenssykdommer, og Alzheimers sykdom er den mest vanlige (60 %). Det finnes ingen behandling for demens og det rammer ikke kun personen som har demens. Den rammer pårørende og samfunnet også.

I Norge har vi nå over 77 000 mennesker med demens. Av de bor ca. 40 000 (60 %) hjemme. Så da sier det seg selv at vi møter mange personer med demens i hverdagen vår. Antallet vil øke i årene som kommer fordi vi blir stadig flere eldre i befolkningen.

Det er ikke bare eldre som rammes, men det kan også ramme så unge som 40, 50-åringer. Det sies at vi har ca. 3000–4000 yngre med diagnosen (Nasjonalforeningen for folkehelse).

Dagligdagse utfordringer/symptomer:

Det varierer hvordan demens utvikler seg, men som oftest fører sykdommen til dårlig hukommelse og problemer med språket, og oppfatter ikke det som blir sagt. Det er også vanlig å få vanskeligheter med å orientere seg, problemer med å utføre daglige gjøremål, og endringer i personligheten.

Mange med demens har lett for å isolere seg og unngå situasjoner som er vanskelige som f.eks. å handle. Noe som igjen kan føre til inaktivitet som igjen kan føre til tidligere forverring psykisk og fysisk. For å kunne delta samfunnet trenger mange veiledning og hjelp fra samfunnet for å klare seg lengst mulig dagliglivet (Nasjonalforeningen for folkehelse)

Forhold til overordnet plan og øvrige vedtak

Demensplanen 2020 er regjeringens plan for å forbedre tjenestetilbudet til personer med demens og deres pårørende. Målet med Demensplan 2020 er å skape et samfunn som tar vare på og integrerer personer med demens i fellesskapet. For å nå disse målene skal regjeringen bidra til større åpenhet rundt demens. Kunnskapen om demens må økes.

Regjeringen skal utvikle gode, fleksible og tilpassede tjenester til personer med demens og deres pårørende. Alle som har demens skal bli møtt med forståelse og respekt. Personer med demens og deres pårørende må få støtte og veiledning. Tjenestetilbudet skal ta utgangspunkt i den enkeltes ønsker, interesser og vaner.

Økonomiske konsekvenser

Kurset og kursmateriell er gratis for kommunene.

Lite økonomisk investering

Folkehelse/friluftsliv

Godt tiltak for å bedre forhold for de som lever med demens i kommunen. Kan gjøre det lettere for personer med demens å være en del av lokalsamfunnet og bo hjemme lenger. For å kunne delta i samfunnet trenger mange veiledning og hjelp fra samfunnet for å klare seg lengst mulig i dagliglivet.

Økt åpenhet om sykdommen vil bidra til økt forståelse for at demens er en sykdom som rammer hjernen, men at vi med enkel tilrettelegging kan gjøre det lettere for personer med demens å utføre vanlige hverdagsaktiviteter.

Det kan være med på å forebygge at personer med demens isolere seg og unngå situasjoner som er vanskelige som f.eks. å handle. Noe som igjen kan føre til inaktivitet som igjen kan føre til tidligere forverring psykisk og fysisk

Vurdering av alternativer og konsekvenser

Dette er et kurstilbud til de som jobber i privat og offentlig servicenæring for å bidra til bedre kunnskap og forståelse rundt demens.

En positiv konsekvens er økt fellesforståelse og gode holdninger, der vi alle kan være med på å bidra til enkel tilrettelegging for å gjøre det lettere for personer med demensutfordringer- Omdømmebygging – kommunen får være del av de gode eksemplene vi sprer videre i media og foredrag.

Forøvrig så har kommunen etablert dagtilbud til hjemmeboende personer med demens sykdom. Dagtilbudet er 1 dag i uken i Ytre Lyngen og 1 dag i Indre Lyngen. Tilbudet har omfattet 6-7 personer, og er et positivt tiltak både for den det gjelder og for pårørende. Tilbudet blir lovpålagt fra 2020, jfr Demensplan 2020.

80 kommuner er med i samarbeidet, i Troms er Harstad, Salangen og Tromsø med.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
32/18	Lyngen formannskap	23.03.2018
7/18	Lyngen Råd for folkehelse	19.04.2018
18/18	Lyngen levekårsutvalg	23.04.2018
19/18	Lyngen kommunestyre	25.04.2018

20 % Utvidelse av driftstilskudd fysioterapeut

Henvisning til lovverk:

Lov om helse- og omsorgstjenester i kommunen

Saksprotokoll i Lyngen Råd for folkehelse - 19.04.2018

Behandling:

Liv-Merethe Sørensen orienterte om saken.

Økningen er forbeholdt ytre-Lyngen, med behandlingssted på ledige lokaler ved Lenangen omsorgssenter.

VEDTAK:

Råd for folkehelse tiltrer rådmannens innstilling. Enst.

Vedtak:

Eksisterende driftstilskudd på 80 % økes med 20 % til 100 %. Økningen på 20 % skal ha behandlingsted i Ytre Lyngen.

Økningen vil bli iverksatt fra 01.04.18. Driftsutgifter i 2018 på kr 63.750,- vil bli dekt av disposisjonsfondet.

Budsjettdekning:

Årsbudsjett	Ansvar	Tjeneste	Art	Prosjekt	Økes	Reduseres
2018	3454	2415	13701		64.000,-	
2018	9000	8800	19401		64.000,-	

Kr. 85.000 søkes innarbeidet i Lyngen kommunes økonomiplan 2019 - 2022.

Rådmannens innstilling

Eksisterende driftstilskudd på 80 % økes med 20 % til 100 %. Økningen på 20 % skal ha behandlingsted i Ytre Lyngen.

Økningen vil bli iverksatt fra 01.04.18. Driftsutgifter i 2018 på kr 63.750,- vil bli dekt av disposisjonsfondet.

Budsjettdekning:

Årsbudsjett	Ansvar	Tjeneste	Art	Prosjekt	Økes	Reduseres
2018	3454	2415	13701		64.000,-	
2018	9000	8800	19401		64.000,-	

Kr. 85.000 søkes innarbeidet i Lyngen kommunes økonomiplan 2019 - 2022.

Saksopplysninger

Generelle opplysninger om saken

Formannskapet har bedt om en utredning angående manglende fysioterapitilbudet i Ytre Lyngen.

Lyngen kommune har i dag 4,3 årsverk med fysioterapeuter fordelt på 5 personer, hvorav 1 årsverk er kommunal. De øvrige er privatpraktiserende med driftstilskudd.

2 av de private med 100 % driftstilskudd har i sin avtale med Lyngen kommune, behandlingsted ved Lyngstunet helse og omsorgssenter.

1 av fysioterapeutene har en ambulerende avtale med driftstilskudd i 80 % med behandlingssted Lyngseidet, og 1 har behandlingsted i Ytre Lyngen med driftstilskudd i 50 %.

Fysioterapeuten med 50 % driftstilskudd kan av helsemessige årsaker ikke drive ordinær fysioterapi, men gir tilbud innen akupunktur, noe som støttes av Helfo.

Kommunefysioterapeuten har ansvar for:

- Barn med kroniske lidelser som krever langvarig oppfølging av fysioterapeut.
- Oppfølging av pasienter på rehabiliteringsavdeling og langtidsavdeling sykehjem.
- Personer som må ha fysioterapi hjemme.
- Drift av frisklivssentralen. Innebærer å lede gruppetrening tre dager i uka på Lyngseidet og i Nord-Lenangen. Individuell oppfølging av personer som trenger hjelp til endring av levevaner knyttet til fysisk aktivitet, kosthold, snus- og røykeslutt.
- Er med i hverdagsrehabiliteringsteamet.
- Deltar i tiltaksteam
- Kontroll på alle 4 mnd. gamle barn på helsestasjonen.
- Lavterskeltilbud til barn som henvises fra helsestasjonen.
- Lavterskeltilbud til gravide.
- Leder tirsdagstrim i 3.etg på Lyngstunet.
- Veiledning av helsepersonell i forhold til opptrening av pasienter på Lyngstunet og ved Lenangen omsorgssenter.

I tillegg er hun Folkehelsekoordinator, der hun bl.a. har vært med på å skrive kommunedelplan for idrettsanlegg, fysisk aktivitet, kulturhus, friluftsliv og kulturminner 2017-24. Er forøvrig også med i samarbeidsrådet i folkehelseprogrammet
Fysioterapeuten med 80 % driftstilskudd har signalisert mulighet for å øke sin stilling til 100 %, noe som betyr økning i driftstilskudd med 20 %.

Økonomiske konsekvenser

Økning vil medføre en merutgift på 85.000,- per år.

Folkehelse/friluftsliv

Å ha fysioterapitilbud i nærheten kan bidra til økt fysisk aktivitet og er med på å skape god folkehelse.

Vurdering av alternativer og konsekvenser

Kommunefysioterapeuten har per i dag ikke kapasitet til å gi individuell behandling i Ytre Lyngen utover ansvarsområdet sitt, uten at arbeidsoppgavene fordeles på de privatpraktiserende fysioterapeutene.

Lyngen kommune har et godt fysioterapitilbud med 4.3 årsverk. Utfordringen er avtalen de privatpraktiserende fysioterapeutene har med kommunen. Kommunen kan velge å si opp avtalene og forhandle fram nye avtaler som kanskje kan sikre et bedre tilbud i Ytre Lyngen, men det vil ikke løse behovet som synes å være akutt nå.

Ved økning i fysioterapitilbudet i Lyngen kommune er det nødvendig og hensiktsmessig at behandlingstilbudet knyttes mot Ytre Lyngen for å gi et tilfredsstillende tilbud til befolkningen.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
8/18	Lyngen Råd for folkehelse	19.04.2018
11/18	Lyngen levekårsutvalg	23.04.2018

Handlingsplan mot mobbing i barnehagene i Lyngen

Henvisning til lovverk:

Rammeplan for barnehagene
Barnehageloven

Vedlegg

- 1 Handlingsplan mot mobbing i barnehagene i Lyngen

Saksprotokoll i Lyngen Råd for folkehelse - 19.04.2018

Behandling:

Råd for folkehelse ønsker å gi uttrykk for at det er bra at også barnehagene får en handlingsplan mot mobbing.

VEDTAK:

Råd for folkehelse tiltrer rådmannens innstilling. Enst.

Vedtak:

1. Levekårsutvalget vedtar den vedlagte handlingsplanen mot mobbing i barnehagene
2. Alle barnehagene i Lyngen følger opp prosedyrene i arbeidet mot mobbing som beskrives i handlingsplanen

Rådmannens innstilling

1. Levekårsutvalget vedtar den vedlagte handlingsplanen mot mobbing i barnehagene
2. Alle barnehagene i Lyngen følger opp prosedyrene i arbeidet mot mobbing som beskrives i handlingsplanen

Saksopplysninger

Generelle opplysninger om saken

Handlingsplanen mot mobbing i barnehagen ble utarbeidet våren 2017 i styremøter, med styrere og tillitsvalgte til stede.

Planen har blitt til gjennom en prosess som har involvert personalet i barnehagene. Den viser barnehagenes beredskap i å avdekke, problemløse og forebygge mobbing. Handlingsplanen inneholder prosedyrer, tiltak og faglige prinsipper som skal følges av alle ansatte i barnehagene. Planen ble første gang sendt ut på høring i barnehagenes organer den 15.mai 2017. Det kom inn et høringssvar i denne runden. Med bakgrunn i viktigheten av å involvere bredt i arbeidet mot mobbing ble handlingsplanen sendt på annen gangs høring i oktober 2017. Det kom ikke inn noen høringssvar i andre runde.

Forhold til overordnet plan og øvrige vedtak

Oppvekstplanen

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Risiko- og sikkerhetsmessige konsekvenser

En handlingsplan for forebygging, avdekking og håndtering av mobbing i barnehagene vil kvalitetssikre arbeidet og sikre lik praksis.

Miljøkonsekvenser

Ingen

Folkehelse/friluftsliv

Ingen

Vurdering av alternativer og konsekvenser

En handlingsplan mot mobbing i barnehagene vil sette fokus på et viktig område å arbeide med i barnehagene: barnas læringsmiljø. For skolene er retten til et trygt og godt miljø lovhjemlet i Opplæringsloven kap. 9A. For barnehagene finnes det per i dag ikke et slikt lovverk, men vi kjenner til at det har vært diskutert og fortsatt diskuteres å innføre en «arbeidsmiljølov» også for barnehagebarn.

Definisjonen på mobbing i barnehagen skiller seg noe fra definisjonen på mobbing som vi ellers er kjent med.

En generell definisjon på mobbing er:

«Mobbing er fysiske eller sosiale negative handlinger som utføres gjentatte ganger over tid av en person eller flere sammen, og som rettes mot en som ikke kan forsvare seg i den aktuelle situasjonen» (Oleweus 2010, Roland 2007).

Ved mobbing i barnehagen bruker vi følgende definisjon:

«Mobbing i barnehagen er negative hendelser som gjør at barnet ikke opplever å være betydningsfull for gruppa.»

(Pål Roland 2017)

Handlingsplanen er delt opp i tre hoveddeler: Forebygging, avdekking og håndtering, og vil være et viktig arbeidsredskap for alle som jobber i barnehagen. I tillegg gir handlingsplanen viktig informasjon til foreldre og lokalsamfunn om hvordan man vil arbeide med læringsmiljøet i barnehagene.

Handlingsplanen tar også opp det viktige temaet digital dømmekraft, et tema det er fornuftig å starte med allerede i barnehagen. Nyere forskning vektlegger også viktigheten av å starte tidlig (tidlig innsats) for å forebygge mobbing, krenkelser og utestenging.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
9/18	Lyngen Råd for folkehelse	19.04.2018
12/18	Lyngen levkårsutvalg	23.04.2018
22/18	Lyngen kommunestyre	25.04.2018

Godt inneklima i barnehager og skoler

Henvisning til lovverk:

Opplæringsloven Kap 9.

Forskrift om miljøretta helsevern

Saksprotokoll i Lyngen Råd for folkehelse - 19.04.2018

Behandling:

VEDTAK:

Råd for folkehelse tiltrer rådmannens innstilling. Enst.

Vedtak:

Lyngen Levkårsutvalg ønsker at alle våre barnehager og skoler skal være røyk- og parfymefrie. Lokalene skal vaskes med parfymefrie produkter og produkter som håndsåper skal være uten parfyme. Både barn, foresatte og ansatte skal informeres om problemene parfymeprodukter og røyklukt medfører, og skoler og barnehager skal oppfordres til å være røyk- og parfymefrie.

Rådmannens innstilling

Lyngen Levkårsutvalg ønsker at alle våre barnehager og skoler skal være røyk- og parfymefrie. Lokalene skal vaskes med parfymefrie produkter og produkter som håndsåper skal være uten parfyme. Både barn, foresatte og ansatte skal informeres om problemene parfymeprodukter og røyklukt medfører, og skoler og barnehager skal oppfordres til å være røyk- og parfymefrie.

Saksopplysninger

Generelle opplysninger om saken

Varaordfører Line Van Gemert tok i budsjettmøtet opp problematikken rundt parfymebruk i offentlige instanser. Norges astma og allergiforbund sendte i januar 2018 en henvendelse til alle landets ordførere omkring parfymefrie barnehager og skoler der de skriver følgende:

«Det er godt dokumentert at dårlig inneklima kan forverre plagene hos personer med astma, allergi eller annen overfølsomhet. Også de uten allergier og overfølsomhet kan bli syke av å oppholde seg i et dårlig inneklima. Økt fokus på hvordan vi kan sikre oss godt inneklima i skoler og barnehager er med på å forebygge sykdom, og at de som allerede er syke, unngår økte helseplager.

Tiltakene som kan gjøres for å bedre inneklima har ofte vist seg å være enkle og kostnadslave. Luft kort og effektivt når barna er ute, hold temperaturen på 20-22 grader, hold det ryddig og lagre utstyr i skap og leker i kasser med lokk. Og ikke minst, være bevisst på det kjemiske innholdet i dagligdagse produkter og luftforurensing fra røykere.

De siste årene er det blitt mer og mer vanlig å tilsette duft i ulike produkter. Disse produktene er en av årsakene til dårlig inneklima. Et enkelt tiltak for bedre inneklima er derfor at alle brukere og ansatte velger såper, sjampo, vaske- og skyllemidler, deodoranter, fuktighetskremer og hårspray uten parfyme.

Noen kan også reagere på tobakksrøyk. Røyklukt setter seg i hår og klær. Passiv røyking, det inkluderer røyklukt fra klær og hår kan utløse astmaforverring. De ansatte bør derfor ikke røyke i skolens-/barnehagens åpningstid.

20 % av barna har eller har hatt astma innen ti års alder. Forekomsten av astma blant voksne er 8 %. Antall som utvikler astma og allergisykdommer er økende.

Det er ikke alltid at barn, ungdom eller ansatte våger si fra om parfyme og røyklukt, derfor gjør vi i Norges Astma- og Allergiforbund Region Nord det. Vi ber om at følgende forslag til vedtak fremmes for kommunestyret:

Foreldre, elever og ansatte i barnehager og skoler må gjøres oppmerksom på problemene parfymeprodukter og røyklukt medfører. Alle skoler og barnehager i kommunen skal være parfyme- og røykfrie. Dette innebærer at både barn og voksne møter opp på skolen og i barnehagen uten lukt av hud, hår eller klær. Lokalene vaskes med parfymefrie produkter, produkter som håndsåper og alle vaskemidler i skolen/barnehagen skal være uten parfyme. De ansatte har ikke lov å røyke i arbeidstiden.»

Forhold til overordnet plan og øvrige vedtak

Økonomiske konsekvenser

Risiko- og sikkerhetsmessige konsekvenser

Miljøkonsekvenser

Folkehelse/friluftsliv

Vurdering av alternativer og konsekvenser

Saken om godt inneklime i barnehager og skoler ble sendt på høring til skolene og barnehagene den 8.03.18 med høringsfrist 10.04.18.

Det kom inn høringsvar fra alle skoler og barnehager, både fra FAU og personalene. Samtlige høringsuttalelser var positive til rådmannens innstilling..

I realiteten vil det være svært vanskelig å få alle barn og voksne til å møte opp på skolen og i barnehagen uten lukt av hud, hår eller klær, mens punktene med bruk av parfymefrie produkter i renhold, samt oppfordring til å bli røyk- og parfymeri er tiltak som er greit gjennomførbare for skoler og barnehager..

Med bakgrunn i hvor mange som har eller har hatt astma av barn, unge og voksne er det viktig at også kommunale barnehager og skoler legger til rette for et sunnere inneklime.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
10/18	Lyngen Råd for folkehelse	19.04.2018
15/18	Lyngen levekårsutvalg	23.04.2018
23/18	Lyngen kommunestyre	25.04.2018

Opprettelse av demografiutvalg i Lyngen kommune

Henvisning til lovverk:

Kommuneloven § 10 nr. 1,2,3
§10-5 komiteer

Saksprotokoll i Lyngen Råd for folkehelse - 19.04.2018

Behandling:

Råd for folkehelse ønsker å gi uttrykk for at det er positivt at det opprettes et demografiutvalg i kommunen.

Råd for folkehelse ønsker tilbakemeldinger og orientering om arbeidet i utvalget.

VEDTAK:

Råd for folkehelse tiltrer rådmannens innstilling, med følgende tillegg:

Råd for folkehelse ber om at det i utvalget sitter personer med bred erfaring, og at disse kommer fra hele kommunen. Videre er det viktig at både menn og kvinner er representert i utvalget. Råd for folkehelse oppfordrer kommunestyret til å se utover egne representanter.

Vedtak:

1. Det opprettes et demografiutvalg på 3 medlemmer med personlige varamedlemmer
2. Demografiutvalget tillegges følgende oppgaver:
 - Analyse av befolkningsstatistikk og prognoser
 - Undersøkelser omkring årsaker til fraflytting/befolkningsnedgang
 - Analyse av Kommunebarometeret og andre kommunale undersøkelser.
 - Foreslå tiltak for å snu befolkningsutviklingen i forkant av budsjettbehandlingen
3. Demografiutvalget har innstillingsrett overfor formannskap og kommunestyre.
4. Som faste medlemmer i utvalget velges:
 - 1.
 - 2.
 - 3.

Som varamedlemmer velges:

- 1.
- 2.
- 3.

5. Godtgjøringsreglement for folkevalgte i Lyngen kommune gjelder for demografiutvalget. Det gis lav sats for møtegodtgjørelse (kr 500,- pr møte) og leder gis fast godtgjøring på kr 6000,- pr år.

Budsjettdekning:

Årsbudsjett	Ansvar	Tjeneste	Art	Prosjekt	Økes	Reduseres
2018	1110		14901		100 000	
2018	9000	8800	19401		100 000	

Kr 100 000 søkes innarbeidet i Lyngen kommunes økonomiplan 2019- 2022

Råd for folkehelse ber om at det i utvalget sitter personer med bred erfaring, og at disse kommer fra hele kommunen. Videre er det viktig at både menn og kvinner er representert i utvalget. Råd for folkehelse oppfordrer kommunestyret til å se utover egne representanter.

Rådmannens innstilling

1. Det opprettes et demografiutvalg på 3 medlemmer med personlige varamedlemmer
2. Demografiutvalget tillegges følgende oppgaver:
 - Analyse av befolkningsstatistikk og prognoser
 - Undersøkelser omkring årsaker til fraflytting/befolkningsnedgang
 - Analyse av Kommunebarometeret og andre kommunale undersøkelser.
 - Foreslå tiltak for å snu befolkningsutviklingen i forkant av budsjettbehandlingen
3. Demografiutvalget har innstillingsrett overfor formannskap og kommunestyre.
4. Som faste medlemmer i utvalget velges:
 - 1.
 - 2.
 - 3.

Som varamedlemmer velges:

- 1.
- 2.
- 3.

5. Godtgjøringsreglement for folkevalgte i Lyngen kommune gjelder for demografiutvalget. Det gis lav sats for møtegodtgjørelse (kr 500,- pr møte) og leder gis fast godtgjøring på kr 6000,- pr år.

Budsjettdekning:

Årsbudsjett	Ansvar	Tjeneste	Art	Prosjekt	Økes	Reduseres
2018	1110		14901		100 000	
2018	9000	8800	19401		100 000	

Kr 100 000 søkes innarbeidet i Lyngen kommunes økonomiplan 2019- 2022

Saksopplysninger

Generelle opplysninger om saken

Kommunestyret i Lyngen fattet i sak 70/17 følgende vedtak:

2.16. Det opprettes et demografiutvalg på 3 medlemmer. Mål: Systematisk arbeide for å snu negativ befolkningsutvikling i Lyngen kommune. Framdrift: Ordfører/rådmann legger fram politisk sak snarest, med forslag til mandat og forslag på medlemmer i utvalget.

Forhold til overordnet plan og øvrige vedtak

K-sak 70/17: Kommuneplanens handlingsdel. Økonomiplan 2018-2021. Årsbudsjett 2018.

Økonomiske konsekvenser

Opprettelse av et nytt utvalg vil medføre ekstra kostander med møtegodtgjørelser, tappt arbeidsfortjeneste, samt godtgjøring til leder, avhengig av antall møter. I rådmannens saksframlegg er kostandene estimert til 100 000.

Risiko- og sikkerhetsmessige konsekvenser

Miljøkonsekvenser

Folkehelse/friluftsliv

Vurdering av alternativer og konsekvenser

I henhold til kommuneloven er det kommunestyret som oppretter faste utvalg for kommunale formål. Slike utvalg skal ha minst 3 medlemmer. Kommunestyret fastsetter området for de faste utvalgenes virksomhet og foretar valg, herunder valg av leder og nestleder.

Demografiutvalget vil være et nytt fast utvalg i Lyngen kommune, opprettet etter kommunelovens § 10. Kommunestyret kan når som helst omorganisere eller nedlegge faste utvalg og komiteer.

Demografiutvalgets formål vil være å systematisk arbeide for å snu negativ befolkningsutvikling i Lyngen kommune.

Arbeidsområder kan være:

- Analyse av befolkningsstatistikk og prognoser
- Undersøkelser omkring årsaker til fraflytting/befolkningsnedgang
- Analyse av Kommunebarometeret og andre kommunale undersøkelser.
- Foreslå tiltak for å snu befolkningsutviklingen i forkant av budsjettbehandlingen

Demografiutvalget har direkte innstillingsrett til kommunestyret.